

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych.

Zeszyt XVII. — Wydany i rozesłany dnia 9 kwietnia 1872.

41.

Ustawa z dnia 31 marca 1872,

zawierająca postanowienia przechodnie w celu zapewnienia podwyższonego stanu pokojowego 25 pułków jazdy, uzupełniających się w królestwach i krajach, w radzie państwa reprezentowanych.

Zgodnie z uchwałą obu izb rady państwa widzę się spowodowanym rozporządzić co następuje:

§. 1.

Ilość ludzi, jaka po zupełnem powołaniu wszystkich rozporządzalnych, do służby liniowej obowiązanych, okaże się jeszcze potrzebną, aby pułki jazdy wyrównały podwyższonemu stanowi pokojowemu, pokrywana będzie aż do dnia 1 października 1873 przez powołanie odpowiedniej ilości rezerwistów tychże pułków.

§. 2.

W pierwszym rzędzie pokrywa się niedobór rezerwistami zgłaszającymi się dobrowolnie.

Jeżeli niedobór pułku nie będzie jeszcze tym sposobem pokryty, powołani będą w drodze losowania rezerwiści najmłodszego roku tego pułku, przyczem jednak ci, którzy już na zasadzie postanowień ustawy wojskowej z dnia 5 grudnia 1868 *) byli asenterowani, nie mogą być do tej służby wbrew woli swojej przymuszeni.

§. 3.

Zatrzymanie takich powołanych rezerwistów w służbie czynnej nie może trwać przeciwko ich woli dłużej, nad rok.

§. 4.

Rezerwistom zgłaszającym się dobrowolnie lub powołanym, czas na zasadzie ustawy niniejszej w czynnej służbie spędzony, policzony będzie potrójnie na rachunek ich służby w rezerwie, i takowi będą wolni od trzechkrotnych ćwiczeń wojskowych, §-em 36 ustawy wojskowej z dnia 5 grudnia 1868, ustanowionych.

§. 5.

Ustawa niniejsza wchodzi w moc obowiązującą z dniem ogłoszenia a sposób liczenia służby czynnej na rachunek służby w rezerwie, w §. 4 ustanowiony, ma być stosowany i do tych rezerwistów, którzy od dnia 1 marca 1871 byli zatrzymani w służbie czynnej przy pułkach jazdy, i od służby tej zostali już uwolnieni.

§. 6.

Ustawa niniejsza wychodzi z mocy obowiązującej z dniem 1 października 1873.

*) Dz. u. p. Nr. 151.

§. 7.

Rozporządzenia, do wykonania tej ustawy potrzebne, wyda Mój minister obrony krajowej w porozumieniu z ministrem wojny państwa.

Buda, dnia 31 marca 1872.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.

Horst r. w.,

Pułkownik.

42.

Ustawa z dnia 1 kwietnia 1872,

którą §. 2 ustawy z dnia 14 maja 1869, Dz. u. p. Nr. 63 o ustanawianiu sądów przemysłowych zostaje zmieniony,

Zgodnie z uchwałą obu izb rady państwa widzę się spowodowanym rozporządzić w §. 2 ustawy z dnia 14 maja 1869, Dz. u. p. Nr. 63, następującą zmianę:

§. 1.

Jeżeli wnioski, dotyczące się ustanowienia osobnych sądów przemysłowych, potrzeba będzie rozstrzygnąć w czasie, w którym zasiągnięcie opinii sejmu krajowego, §-em 2 ustawy z dnia 14 maja 1869, Dz. u. p. Nr. 63 przepisane, jest niemożliwym; opinia wydziału krajowego może zastąpić opinią sejmu krajowego.

§. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w moc obowiązującą z dniem ogłoszenia.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się ministrowi sprawiedliwości.

Buda, dnia 1 kwietnia 1872.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.

Glaser r. w.

43.

Ustawa z dnia 1 kwietnia 1872,

o wykonywaniu kar więzienia w areszcie odosobnionym i o ustanowieniu komisji do wykonywania tychże kar.

Zgodnie z uchwałą obu izb rady państwa widzę się spowodowanym rozporządzić co następuje:

§. 1.

W zakładach karnych i więzieniach sądowych, których urządzenia pozwalają wykonania kary więzienia w areszcie odosobnionym, czasowe kary więzienia i aresztu wykonywane będą na zasadzie postanowień niżej zamieszczonych, o ile miejsce wystarczy, w aresztach odosobnionych, w takim sposobie, że skazany na karę będzie trzymany nieustannie w odosobnieniu od innych więźniów.

§. 2.

Całkowita kara ma być wykonana w areszcie odosobnionym:

1. jeżeli może być odbyta przez zamknięcie w areszcie odosobnionym, najdłużej na ośm miesięcy albo jeżeli

2. wyrok wymierza najmniej ośmnastomiesięczną karę więzienia a skazany czyni nadzieję poprawy.

We wszystkich innych przypadkach skazany na karę będzie trzymany w areszcie odosobnionym w ciągu pierwszej części czasu kary a to najkrócej przez ośm miesięcy i nie dłużej nad trzy lata.

§. 3.

Areszt odosobniony nie ma miejsca, jeżeli zaczęcie lub dalsze pełnienie w nim kary zdaje się być niebezpiecznem z powodu wad cieleśnych więźnia, lub jeżeliby w ogóle mogło być szkodliwem dla jego zdrowia pod względem ciała lub umysłu.

W zakładach karnych orzeka w tej mierze przełożony zakładu, co się zaś tyczy więźniów, pozostających w więzieniach sądowych, rada sądu, nadzór wykonywająca. W obudwu przypadkach porozumieć się należy przed orzeczeniem z lekarzem domowym i innymi, udział mającymi urzędnikami.

§. 4.

Jeżeli skazany na karę odsiedział w areszcie odosobnionym najmniej trzy miesiące; natenczas przy obliczaniu czasu kary, odbytej po tych trzech miesiącach, każde dwa dni, w całkowitem odosobnieniu spędzone, liczone będą za trzy dni.

Zastósowania tego sposobu liczenia nie wzbrania okoliczność, że przy nabożeństwie, w szkole lub przy wychodzeniu na świeże powietrze w obrębie lokalności więziennych nie mogło być uskuteczniem zupełne oddzielenie tego, który ódsiaduje karę w areszcie odosobnionym, od innych więźniów.

§. 5.

Skazany na karę powinien być w areszcie odosobnionym przymuszany do ustawicznej pracy, przy czem ile możliwości należy mieć wzgląd na jego powołanie, zdolność do pracy i dotychczasowy sposób zatrudnienia, tudzież na naukę rzemiosła. Jeżeli zaś jest uwolnionym od obowiązku pracowania, powinna mu być dana sposobność stósownego ciągłego zajęcia.

§. 6.

Skazanym na karę udzielać należy podczas trwania aresztu odosobnionego regularną naukę, aby mogli przyswoić sobie wiadomości, dla szkoły ludowej przepisane; jeżeli zaś takowe posiadają, następczyć im sposobność dalszego kształcenia się.

§. 7.

Skazany na karę powinien być odwiedzany podczas aresztu odosobnionego przynajmniej dwa razy dziennie.

Jeżeli z odwiedzinami takimi nie przychodzą do niego krewni, duchowni, nauczyciele, majstrowie, lekarze albo członkowie stowarzyszeń, mających nu celu pieczę nad więźniami i onych poprawą, przez władzę do tego szczególnie upoważnieni; winny ich odwiedzać osoby, do nadzoru w zakładach karnych i więzieniach sądowych ustanowione.

Osoby nie mające posad urzędowych w zakładzie karnym lub więzieniu sądowem, nadzoru tam nie wykonywające, i które w ogóle nie są upoważnione do udawania się tamże w interesie publicznym, nie mogą nigdy bawić w odwiedzinach dłużej nad pół godziny u jednego więźnia i więzień może ich w ogóle nie przyjąć.

§. 8.

Do osób, które były skazane przed wejściem ustawy niniejszej w moc obowiązującą, albo, które będą skazane później, lecz za czyn przed tym terminem popełniony, ustawa niniejsza będzie stósowaną tylko za ich przyzwoleniem.

§. 9.

Postanowienia ustawy niniejszej nie będą stósowane, jeżeli areszt odosobniony wymierzony jest jako zaostrenie kary, lub jako kara porządkowa.

§. 10.

Do współdziałania w wykonywaniu postanowień powyższych, ustanowiona będzie w siedzibie sądu pierwszej instancji (sądu krajowego lub obwodowego) stała komisya wykonawcza, która będzie czuwać nad ścisłym wykonywaniem powyższych postanowień przy stosowaniu aresztu odosobnionego, i która w tym celu ma zwiedzać więzienie przynajmniej raz w miesiąc, zachodzące wątpliwości usuwać i zażalenia więźniów rozstrzygać.

§. 11.

Komisya ta składa się z naczelnika sądu jako prezydującego, z prokuratora państwa lub jego zastępcy i radcy sądu, tudzież z dwóch mężów zaufania, nie będących w służbie rządowej i protokolisty.

Radcę, do komisji powołać się mającego, wybiera naczelnik sądu, który oraz wyznacza zastępców na wypadek gdyby sam nie mógł być obecnym, jak nie mniej na wypadek nieobecności radcy, do komisji przydzielonego. Mianowania te uskuteczniają się na początku każdego roku, na cały ciąg onego.

Mężów zaufania i potrzebnych onychże zastępców mianuje minister sprawiedliwości na przeciąg lat trzech; takowi przez podanie ręki zobowiązują się przed naczelnikiem sądu, że obowiązków swoich sumiennie dopełniać będą.

§. 12.

Komisya może przyzywać na swoje posiedzenia przełożonego zakładu karnego, a jeżeli idzie o więźniów, pozostających w więzieniach sądowych, sędziego mającego bezpośredni nadzór nad więzieniem, tudzież kapłana, lekarza, nauczyciela i majstra więźnia; wszyscy ci mieć będą głos doradczy.

Uchwały komisji zapadają zawsze po wysłuchaniu przełożonego zakładu karnego; a jeżeli idzie o więźniów zostających w więzieniach sądowych, po wysłuchaniu sędziego, bezpośredni nadzór nad więzieniem mającego.

§. 13.

Aby uchwała była ważną, potrzebną jest obecność wszystkich członków komisji lub onychże zastępców i większa połowa wszystkich głosów.

Przewodniczący daje głos na końcu.

Protokoły z posiedzeń zawierać winny nazwiska obecnych głosujących, ich głosy i zapadłe uchwały wraz z przytoczeniem motywów w krótkości.

§. 14.

Minister sprawiedliwości może zmienić uchwały komisji wykonawczych.

§. 15.

Mężowie zaufania, jeżeli dla spełnienia swojej czynności urzędowej oddalają się przeszło o pół mili od swego pomieszkania, pobierać będą oprócz wynagrodzenia kosztów jazdy, pięć złotych dziennie.

§. 16.

Wykonanie ustawy niniejszej i wydanie przepisów wykonawczych porucza się ministrowi sprawiedliwości, który w rozporządzeniach, w dzienniku ustaw państwa ogłosić się mających, wymieni zakłady karne i więzienia sądowe a względnie sądy, w których postanowienia ustawy niniejszej mają być wykonywane.

§. 17.

Ustawa niniejsza wchodzi w moc obowiązującą z dniem ogłoszenia.

Buda, dnia 1 kwietnia 1872.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.

Glaser r. w.